

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Δημόσια διαβούλευση επί του σχεδίου νόμου με τίτλο: : «Ενσωμάτωση: α) της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/789 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων που ισχύουν για ορισμένες επιγραμμικές μεταδόσεις ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών και αναμεταδόσεις τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων, και για την τροποποίηση της Οδηγίας 93/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, β) της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/790 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά και την τροποποίηση των Οδηγιών 96/9/ΕΚ και 2001/29/ΕΚ και γ) της Οδηγίας 2006/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διάνοιας (κωδικοποίηση) – Ρυθμίσεις για την αναπαραγωγή πρόσθετου αντιτύπου από μη κερδοσκοπικές βιβλιοθήκες ή αρχεία, την εφαρμογή των Οδηγιών (ΕΕ) 789/2019, (ΕΕ) 790/2019 και 2016/115/ΕΚ και τη διευκρίνιση του πεδίου εφαρμογής της υποχρέωσης καταβολής εύλογης αμοιβής – Τροποποίηση ν. 2121/1993 και ν. 4481/2017»Σχέδιο Νόμου - Δημόσια Διαβούλευση

<http://www.opengov.gr/cultureathl/?p=8837>

Άρθρο 17

Άρθρο 17 Προστασία των εκδόσεων τύπου για επιγραμμικές χρήσεις – Προσθήκη άρθρου 51B στον ν. 2121/1993, τροποποίηση άρθρου 52 ν. 2121/1993 (παρ. 4 άρθρου 2 και άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/790)

1. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 57 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/790, τα δικαιώματα που χορηγούνται στους εκδότες τύπου δεν θα πρέπει επίσης να επεκτείνονται σε απλά γεγονότα που αναφέρονται στα δημοσιεύματα του τύπου. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη δεν εντάσσεται στις προβλεπόμενες δια του παρόντος άρθρου εξαιρέσεις.

Η προσθήκη σαφούς επεξήγησης σχετικά με την εξαίρεση των «πολύ σύντομων αποσπασμάτων» είναι χρήσιμη καθώς θέτει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή πράξεων διάθεσης στο κοινό εκδόσεων τύπου στις εξαιρέσεις του νέου άρθρου 51B παρ. 2 του ν. 2121/1993. Θα ήταν χρήσιμη η προσθήκη αντίστοιχων ορισμών για τις εξαιρέσεις της «ιδιωτικής ή μη εμπορικής χρήσης εκδόσεων τύπου από μεμονωμένους χρήστες» ή/και της «πράξης τοποθέτησης υπερσυνδέσμων».

2. Σύμφωνα με το νέο άρθρο 51B παρ. 5 του ν. 2121/1993, τόσο η Επιτροπή της ΕΕΤΤ όσο και το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν όλα τα αναγκαία οικονομικά στοιχεία για την έκδοση γνωμοδότησης σχετικά με το εύλογο ύψος της αμοιβής των εκδοτών τύπου από τους παρόχους, καθώς και για την έκδοση προσωρινής Δικαστικής Απόφασης για τον προσδιορισμό της αμοιβής. Προτείνεται η προσθήκη διάταξης με την οποία θα διασαφηνίζεται το είδος των απαιτούμενων οικονομικών στοιχείων, υπό το πρίσμα της αρχής της αναλογικότητας.

Άρθρο 18

Ορισμός παρόχου επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου και χρήση έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας από παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών διαμοιρασμού περιεχομένου

κυρώσεων – Προσθήκη άρθρου 66ΣΤ στον ν. 2121/1993 – Αναλογική εφαρμογή αστικών κυρώσεων– Προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 65 του ν. 2121/1993 (παρ. 6 άρθρου 2 και άρθρο 17 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/790)

Οι προϋποθέσεις που τίθενται στο νέο άρθρο 66ΣΤ παρ. 4 του ν. 2121/1993 χρήζουν μεγαλύτερης σαφήνειας, ώστε να είναι ξεκάθαρες οι περιπτώσεις υπό τις οποίες οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών διαμοιρασμού περιεχομένου δεν φέρουν ευθύνη για μη αδειοδοτημένες πράξεις παρουσίασης και διάθεσης στο κοινό έργων που προστατεύονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων αντικειμένων προστασίας.

Συγκεκριμένα, στην περίπτωση α', ο όρος "best efforts" του άρθρου 17 της Οδ. 2019/790 μεταφράζεται ως «κάθε δυνατή προσπάθεια». Η σχετική απόκλιση φαίνεται πως διαμορφώνει μια ελαφρώς αυξημένη ευθύνη για τους παρόχους, οι οποίοι θα πρέπει να αποδείξουν πως κατέβαλαν κάθε δυνατή προσπάθεια για την απόκτηση άδειας από τους δικαιούχους.

Στην περίπτωση β', προβλέπεται η καταβολή κάθε δυνατής προσπάθειας για τη διασφάλιση της μη διαθεσιμότητας συγκεκριμένων έργων, καθώς κι άλλων αντικειμένων προστασίας, για τα οποία οι δικαιούχοι έχουν ενημερώσει τους παρόχους κι έχουν παράσχει τις σχετικές κι απαραίτητες πληροφορίες. Στο πλαίσιο της καταβολής κάθε δυνατής προσπάθειας, συντρέχει ο κίνδυνος εγκατάστασης ενός μηχανισμού προληπτικού αυτοματοποιημένου φιλτραρίσματος των αναφορτώσεων των χρηστών, για την αποφυγή τυχόν διάθεσης στο κοινό των έργων που αναφέρονται στην συγκεκριμένη διάταξη.

Σύμφωνα με την περίπτωση γ', οι πάροχοι υποχρεούνται να ενεργούν με ταχύτητα για την απενεργοποίηση της πρόσβασης ή την απόσυρση από τους ιστοτόπους τους έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας, καθώς και να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποτρέψουν μελλοντικές αναφορτώσεις. Είναι σαφές πως και σε αυτήν την περίπτωση συντρέχει κίνδυνος εγκατάστασης ενός μηχανισμού προληπτικού αυτοματοποιημένου φιλτραρίσματος, το οποίο θα διασφαλίζει πως έργα κι άλλα αντικείμενα προστασίας, για τα οποία οι πάροχοι έχουν λάβει επαρκώς τεκμηριωμένη ειδοποίηση από τους δικαιούχους, όχι μόνο θα απενεργοποιηθούν ή/και θα αποσυρθούν, αλλά και θα παραμείνουν εκτός ιστοτόπων.

Στις ως άνω περιπτώσεις, τα θεμελιώδη δικαιώματα των χρηστών, ιδίως η ελευθερία της σκέψης και της έκφρασης, και τα δικαιώματα πρόσβασης στην πληροφορία και απορρήτου, ενδέχεται να τεθούν σε κίνδυνο από την εγκατάσταση οποιουδήποτε μηχανισμού μαζικού προληπτικού ελέγχου του περιεχομένου των αναφορτώσεων. Προτείνεται η προσθήκη διάταξης με αναφορά σε εκείνα τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και τις ελευθερίες των χρηστών, τα οποία ο πάροχος θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψη και να σταθμίζει, κατά την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο άρθρο αυτό, π.χ. με αναφορά στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. και αιτιολογική σκέψη 70 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/790). Ενδεχομένως και η αναδιατύπωση του όρου «κάθε δυνατή προσπάθεια» ως «κάθε εύλογη προσπάθεια» να στρέψει τους παρόχους προς λιγότερο επεμβατικές λύσεις και στρατηγικές για την αποφυγή ευθύνης από τυχόν μη αδειοδοτημένες πράξεις παρουσίασης και διάθεσης στο κοινό έργων που προστατεύονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων αντικειμένων προστασίας. Επίσης, προτείνεται η προσθήκη πρόβλεψης ανθρώπινου ελέγχου στα στάδια που περιγράφονται ως άνω, για την αποφυγή εγκατάστασης γενικού μηχανισμού μαζικού προληπτικού ελέγχου.